

**สภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดีเก่ง มีความสุขของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2**
**Conditions and Effectiveness in Developing Students' Characteristics
On Goodness, Cleverness and Happiness at Schools under the
Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2**

อรัญญา นาโควงศ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์**

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษา เปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ลักษณะการเปิดสอนและวุฒิการศึกษา 2) เพื่อหาแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 366 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 122 คนและครูผู้สอนจำนวน 244 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ค่าที (t-test ชนิด Independent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมด้านสภาพอยู่ในระดับมากและด้านผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน พบว่า สภาพและผลสำเร็จโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันส่วนสภาพรายด้านนั้นแตกต่างกัน คือ ด้านดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสำเร็จที่แตกต่างกัน คือ ด้านเก่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกัน พบว่า สภาพโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมี

คำสำคัญ : การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสำเร็จโดยภาพรวมแตกต่างกันและรายด้านแตกต่างกัน คือ ด้านเก่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า สภาพโดยภาพรวมแตกต่างกันและรายด้านที่แตกต่างกัน คือ ด้านดีและด้านเก่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสำเร็จโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันส่วนรายด้านแตกต่างกัน คือด้านมีความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 คือแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านเก่งของนักเรียนในโรงเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to investigate and compare the conditions and effectiveness in developing students' characteristics on Goodness, Cleverness and Happiness at schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2, classified by position level, educational provision, academic qualifications, and 2) to find out the guidelines to enhance the effectiveness of students' characteristics development on Goodness, Cleverness and Happiness at schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. The samples were a total of 366 consisting of 122 school administrations and 244 teachers at schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 in 2013 academic year. The instrument used in collecting data was a set of questionnaires created by the researcher. Statistics used were percentage, mean, standard deviation and t- test (Independent Samples).

The findings were as follows:

1. The conditions and effectiveness in developing students' characteristics on Goodness, Cleverness and Happiness at schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 revealed that, as a whole the conditions were at the high level, and the effectiveness was at the highest level.

2. The results from the comparison between administrations and teachers' opinions toward conditions and effectiveness in developing students' characteristics on goodness, cleverness and happiness at schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 based on different position level revealed that, as a whole there were no differences. The condition in term of Goodness indicated a significant difference at the .01 level. In addition, the effectiveness of Cleverness indicated a significant difference at the .05 level.

3. The results from the comparison between administrations and teachers' opinions toward conditions and effectiveness in Developing students' characteristics on Goodness, Cleverness and Happiness at Schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 based on the different educational provision revealed that the conditions, as a whole and in each aspect, were significantly difference at the .01 level. The effectiveness of cleverness aspect as a whole and each aspect was different at the .01 level significance.

4. The results from the comparison between administrations and teachers' opinions toward conditions and effectiveness in Developing students' characteristics on Goodness, Cleverness and Happiness at Schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 based on the different academic qualifications revealed that, as a whole the conditions in Goodness and Cleverness were significance different at the .01 level. The effectiveness was not significantly difference, but in Happiness was significantly different at the .05 level.

5. The researcher proposed the effectiveness enhancement guideline for developing students' characteristics on Goodness, Cleverness and Happiness at schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 in terms of cleverness.

Keywords: Developing Students' Characteristics.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ว่าต้องการให้นักเรียนมีคุณลักษณะด้านดี เก่งและมีความสุข เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขอีกทั้งยังต้องให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) และเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาซึ่งมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุขโดยให้ความสำคัญกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของนักเรียนและความต้องการของชุมชน ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตที่ดีงามและเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งปัจจุบันสังคมมีความเจริญก้าวหน้าในเรื่องเทคโนโลยี ส่งผลให้สังคมโดยทั่วไปทั้งสังคมเมืองและสังคมชนบทเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบจึงเป็นเรื่องที่ท้าทายความสามารถของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีศักยภาพในสังคมต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, 2555, หน้า 5-6)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนอย่างแท้จริง พร้อมทั้งจะเติบโตขึ้นมาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในสังคมแห่งการเรียนรู้และมีคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ คือมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ใฝ่รู้ ซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ อดทน ไม่รังเกียจงานหนักมีความเป็นประชาธิปไตยบนพื้นฐานวัฒนธรรมรากฐานของตนเอง มีความรู้ทางวิชาการที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาต่อไป

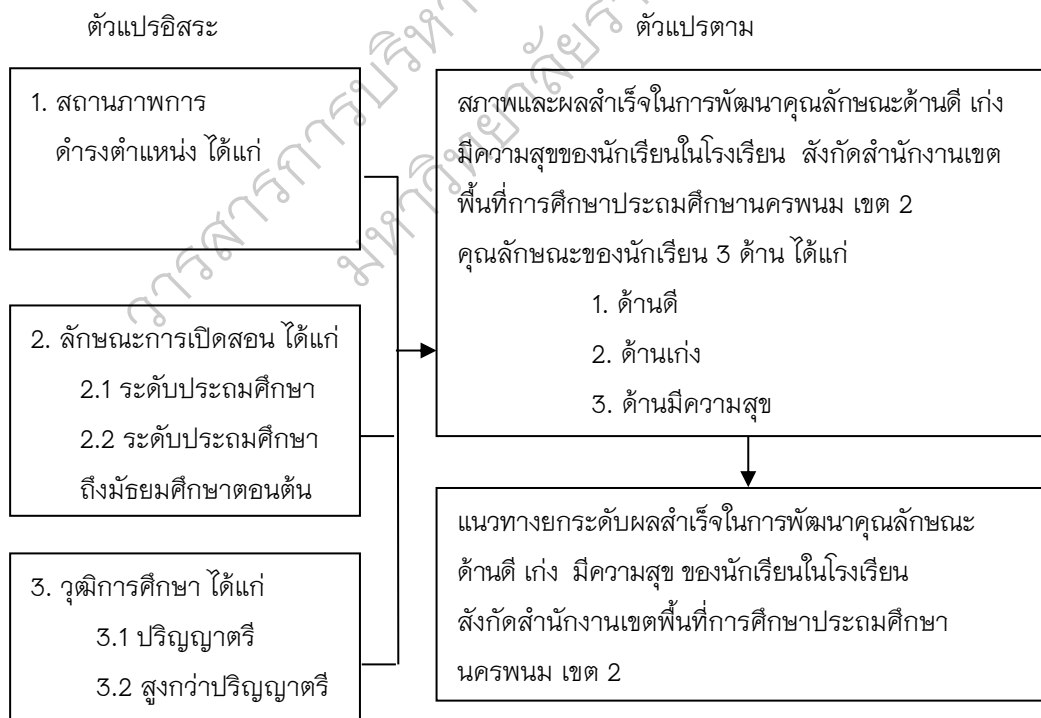
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน, ในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกันและวุฒิการศึกษาต่างกัน
3. เพื่อหาแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้อาศัยหลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ มาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2545-2559 และฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,925 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 185 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,740 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 122 คน และครูผู้สอนจำนวน 244 คน รวมทั้งหมดจำนวน 366 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชมศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ในตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนน ระดับมากที่สุดระดับมาก ระดับปานกลางระดับน้อยระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือนี้ผู้วิจัยนำไปหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาการใช้ภาษาและด้านโครงสร้าง โดยเสนอหาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านพิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 51 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน ด้านสภาพในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนด้านดี เก่ง มีความสุข มีค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับระหว่าง 0.44-0.89 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และด้านผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนด้านดี เก่ง มีความสุข มีค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับระหว่าง 0.32-0.84 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 และผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองได้แบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. สถิติที่ใช้ค่าที (t-test) ชนิด Independent Samples

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. สภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมด้านสภาพอยู่ในระดับมากและด้านผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะ ดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน พบว่าสภาพและผลสำเร็จโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันส่วนสภาพรายด้านนั้นแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสำเร็จรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านเก่ง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุข ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกัน พบว่าด้านสภาพโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านผลสำเร็จโดยภาพรวมแตกต่างกันและรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านเก่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การเปรียบเทียบสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันด้านสภาพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันและรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านดีและด้านเก่ง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านผลสำเร็จโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันส่วนรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านมีความสุข มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. แนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนที่ควรได้รับการพัฒนาไว้คือแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านเก่งเพราะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่งมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาเรื่องสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จากผลการวิจัยที่ว่า โดยภาพรวมด้านสภาพอยู่ในระดับมากและด้านผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถอภิปรายได้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนได้นำนโยบายการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุข อีกทั้งนักเรียนยังสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆ มากขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ รู้จักคิดและตัดสินใจ เป็นผู้นำในการพัฒนาตนเอง มีความรู้กว้างขวาง สามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมั่นคง ให้โอกาส

และความสำคัญกับตนเอง ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะด้านดี เก่ง และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. การเปรียบเทียบเรื่องสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน จากผลการวิจัยที่ว่า สภาพและผลสำเร็จโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านสภาพแตกต่างกัน คือ ด้านดี โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน ด้านผลสำเร็จแตกต่างกัน คือ ด้านเก่ง โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสามารถอภิปรายได้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 5) ที่ว่า “มุ่งพัฒนานักเรียนในด้านดี มีปัญญา (เก่ง) มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ” เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ส่วนรายด้านที่เห็นเป็นเช่นนั้นเพราะผู้บริหารซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการโรงเรียนจึงกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนต้องมีคุณลักษณะด้านดีเป็นหลักเพื่อการเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ส่วนครูมองว่านักเรียนต้องมีคุณลักษณะด้านเก่งมากกว่าเพราะเห็นว่าในสภาพปัจจุบันมีการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใดโดยพิจารณาจากผลการสอบในระดับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับโรงเรียนหรือระดับชาติ เช่น O-NET, NT เป็นต้นจึงเห็นว่านักเรียนควรมีการพัฒนาคุณลักษณะ ด้านเก่ง เพื่อเป็นการประกันว่าโรงเรียนนั้นมีคุณภาพด้วย

3. การเปรียบเทียบเรื่องสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกัน จากผลการวิจัยที่ว่า สภาพและผลสำเร็จโดยภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนรายด้านผลสำเร็จที่แตกต่างกัน คือ ด้านเก่ง โดยผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาสามารถอภิปรายได้ว่า โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ซึ่งจะมีความพร้อมและมีสภาพการบริหารจัดการที่ดีกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและยังมีข้อจำกัดหลายประการทำให้ไม่สามารถพัฒนาด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกันจึงมีความแตกต่างกันด้วย

4. การเปรียบเทียบเรื่องสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน จากผลการวิจัยที่ว่าด้านสภาพโดยภาพรวมแตกต่างกันและรายด้านแตกต่างกัน คือ ด้านดีและด้านเก่ง โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี สามารถอภิปรายได้ว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมองว่าโรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนตามหลักการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพแล้วในขณะที่ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมองว่าโรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะด้านดีและด้านเก่งได้มากกว่าที่เป็นอยู่ถ้าบุคลากรในโรงเรียนสามารถนำหลักการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ไปปฏิบัติกับนักเรียนอย่างเต็มความรู้ความสามารถ น่าจะทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี ด้านเก่งได้อย่างเต็มศักยภาพเช่นกัน

ส่วนด้านผลสำเร็จจากผลการวิจัยที่ว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านแตกต่างกัน คือ ด้านมีความสุข สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเห็นว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนตามหลักการจัดการศึกษาและนโยบายของโรงเรียน ได้เป็นอย่างดีแล้ว อีกทั้งทางโรงเรียนได้จัดประสบการณ์อย่างจริงจังกับนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดคุณภาพสูงสุดแก่นักเรียนแล้ว ดังนั้นจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง

ส่วนรายด้านแตกต่างกัน คือด้านมีความสุข โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิมหาบัณฑิตสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิมหาบัณฑิตต่ำกว่าปริญญาตรีสามารถอธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิมหาบัณฑิตสูงกว่าปริญญาตรีนั้นมองว่าการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนจากสภาพการณ์ปัจจุบันนั้นนักเรียนจะต้องมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจพร้อมที่จะก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบันและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่วนผู้ที่มีวุฒิมหาบัณฑิตต่ำกว่าปริญญาตรีนั้นอาจมองว่านักเรียนควรมีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตคือ เป็นคนดีของสังคมมากกว่าเพื่อการต่อยอดไปถึงคุณลักษณะด้านอื่นต่อไป

5. แนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดีเก่งมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะที่ควรได้รับการพัฒนาไว้คือแนวทางยกระดับผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านเก่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่องสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 พบว่า ผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านเก่งของนักเรียนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนควรหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาวิธีการต่างๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอน ควรเก็บข้อมูลจากนักเรียนด้วย เพราะจะทำให้ได้สารสนเทศเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนได้ถูกต้องและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรมีการวิจัยคุณลักษณะของครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนเพื่อพัฒนาและกระตุ้นให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนมากยิ่งขึ้นและควรมีการศึกษาสภาพและผลสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ เช่น โรงเรียนสังกัดเอกชน โรงเรียนสังกัดเทศบาล เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2555). *รายงานผลการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมจิต
สาธารณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์